

Na osnovu člana 10 Zakona o sredstvima za zaštitu bilja ("Službeni list CG", br. 51/08 i 18/14), a u vezi sa članom 112 stav 2 Zakona o bezbjednosti hrane ("Službeni list CG", broj 57/15) i Višegodišnjim programom monitoringa rezidua pesticida u hrani biljnog i životinjskog porijekla za 2025, 2026 i 2027. godinu* ("Službeni list CG", broj 96/24) Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, uz saglasnost Ministarstva zdravlja, donijelo je

Program monitoringa rezidua pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla za 2026. godinu*

Program je objavljen u "Službenom listu CG", br. 63/2026 od 11.5.2026. godine.

* U ovaj program prenesena je obaveza za 2026. godinu - Implementaciona Uredba Komisije (EU) br. 2024/989 od 2. aprila 2024. godine o koordinisanom višegodišnjem programu kontrole Unije za 2025., 2026. i 2027. godinu kako bi se obezbijedila usaglašenost sa maksimalnim nivoima rezidua pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla i procijenila izloženost potrošača reziduama pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla i ukidanje Implementacione Uredbe (EU) 2022/741 (Commission Implementing Regulation (EU) 2024/989 of 2 April 2024 concerning a coordinated multiannual control programme of the Union for 2025, 2026 and 2027 to ensure compliance with maximum residue levels of pesticides and to assess the consumer exposure to pesticide residues in and on food of plant and animal origin and repealing Implementing Regulation (EU) 2023/731).

Programom monitoringa rezidua pesticida u i na hrani biljnog i životinjskog porijekla (u daljem tekstu: Program) određuju se uslovi i način sprovođenja monitoringa (vršioци monitoringa, prioriteti uzimanja uzoraka, broj uzoraka i laboratorijska ispitivanja), metode kontrole, uslovi, način i metode uzimanja i čuvanja uzoraka, vođenje evidencije o uzorcima i metode laboratorijskih ispitivanja radi praćenja nivoa rezidua pesticida.

Program se sprovodi u cilju procjene ugroženosti zdravlja stanovništva i primjene propisa, a u skladu sa propisanim nivoima rezidua pesticida utvrđenih Pravilnikom o maksimalnom nivou rezidua sredstava za zaštitu bilja na ili u bilju, biljnim proizvodima, hrani ili hrani za životinje* ("Službeni list CG", broj 116/25).

Uzorci hrane za odojčad i malu djecu ocjenjuju se na proizvodima koji su spremni za upotrebu ili su pripremljeni prema uputstvima proizvođača, uzimajući u obzir maksimalne nivoe ostataka utvrđene Uredbom o supstancama koje se mogu dodavati hrani za posebne prehrambene potrebe* ("Službenom listu CG", br. 80/16, 37/18, 14/25 i 152/25). Ako se takva hrana može konzumirati kao gotovi proizvod i kao proizvod za pripremu, dostavljaju se rezultati za gotovi proizvod.

Uzorci prema vrsti, broju i porijeklu dati su u Tabeli 1 ovog programa.

Aktivne supstance koje će se ispitivati date su u Tabelama 2 i 3 ovog programa.

Broj i vrsta uzoraka određen je na osnovu rezultata Programa monitoringa objavljenih u periodu od 2009. do 2024. godine, a u cilju sagledavanja izloženosti potrošača pesticidima, kao i praćenje načina primjene pesticida.

Uzorci se uzimaju sistemom slučajnog uzorka, a u skladu sa Pravilnikom o metodama uzorkovanja za utvrđivanje rezidua sredstava za zaštitu bilja* ("Službeni list CG", broj 48/14):

Sistem rangiranja rizika	
Nivo rizika	Vrsta monitoringa
<u>Nizak nivo rizika</u> - ne postoji dokaz o prekoračenom MRL/Maximum Residue Levels ili neodobrenim pesticidima na/u hrani (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji, sistem brzog obavještanja RASFF's, ili drugi podaci monitoringa drugih država); - nizak broj očekivanih rezidua pesticida na i u hrani; - hrana je manjim dijelom zastupljena u ishrani ljudi.	Rutinsko uzimanje uzoraka u cilju provjere usaglašenosti MRL i obezbjeđenja potrebnih informacija.
<u>Srednji nivo rizika</u> - postoji dokaz o prekoračenom MRL ili neodobrenim pesticidima na/u hrani (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji, sistem brzog obavještanja RASFF's, ili drugi podaci monitoringa drugih država); - očekivana pojava rezidua na i u hrani; - hrana je većim dijelom zastupljena u ishrani ljudi; - narastajući priliv i promovisanje hrane iz novih izvora.	Rutinsko uzimanje uzoraka u cilju provjere usaglašenosti MRL i obezbjeđenja potrebnih informacija, radi praćenje prethodnih rezultata.
<u>Visok nivo rizika</u> - skoriji dokaz o prekoračenom MRL ili ne-odobrenim pesticidima na i u hrani (izvor: dosadašnja praćenja, izvještaji, sistem brzog obavještanja RASFF's, ili drugi podaci monitoringa drugih država); - dokaz da unos može preći akutnu referentnu dozu / Acute Reference Dose; - očekivane rezidue na i u hrani koja je od izuzetnog značaja za neku potrošačku grupu.	Godišnji monitoring hrane koja je značajna u ishrani ljudi i/ili ciljani monitoring za identifikovane probleme.

Parametri uzeti u obzir prilikom izrade programa su:

- broj stanovnika;
- statistički podaci o potrošnji hrane (zastupljenosti u ishrani);
- podaci o domaćoj proizvodnji i uvozu hrane;
- podaci o nivou rezidua iz prethodnih godina;
- kapaciteti laboratorija, primijenjene metode;
- registrovana sredstva za zaštitu bilja;
- broj skladišta, veleprodaja, uvoznika i maloprodaja hrane.

Ispitivanje uzoraka vrše ovlaštene laboratorije u skladu sa Zakonom o sredstvima za zaštitu bilja i Zakonom o bezbjednosti hrane.

Ovlaštene laboratorije, izvještaj o ispitivanju sa rezultatima ispitivanja dostavljaju inspektorima koji su uzeli uzorak i organu uprave nadležnom za bezbjednost hrane i sredstva za zaštitu bilja (u daljem tekstu: Uprava).

Izvještaji o ispitivanju, osim rezultata prema vrsti hrane, aktivnim supstancama, treba da sadrže i kvantifikovane podatke o izvršenim ispitivanjima sa instrumentalnim tehnikama i analitičkim metodama koje su korišćene u skladu sa procedurama kontrole kvaliteta (Analytical Quality Control and Method Validation Procedures for Pesticide Residues Analysis in food and feed - SANTE 11312/2021 v2 - Supersedes Document No. SANTE/11312/2021: Implemented by 01/01/2024).

Ovlaštene laboratorije dostavljaju Upravi i tromjesečne izvještaje o izvršenim ispitivanjima.

Godišnji izvještaj o sprovođenju programa koji sačinjava Uprava sadrži podatke o:

- analitičkim metodama koje su korišćene;
- nivoima detekcije koji je primijenjen u nacionalnom programu;
- preduzetim mjerama u skladu sa zakonom;
- slučajevima prekoračenja maksimalnog nivoa rezidua sa obrazloženjem i pregledom upravljanja rizicima.

Sastavni dio godišnjeg izvještaja su i izvještaji o ispitivanjima uzoraka iz uvoza i redovnih inspeksijskih kontrola nivoa rezidua pesticida.

Ako uzeti uzorci ne ispunjavaju utvrđene uslove, laboratorija će vratiti uzorak i ponoviće se uzimanje uzoraka na zahtjev laboratorije i o tome obavijestiti Upravu. Uzorci iz organske proizvodnje uzimaju se ukoliko su dostupni.

Tabela 1. Porijeklo, vrsta i broj uzoraka hrane za ispitivanja u 2026. godini

1.	2.	3.	Minimalni broj uzoraka		6.
			4.	5.	
R. br.	Vrsta hrane	Oznaka ¹	Konvencionalna proizvodnja	Organska proizvodnja	UKUPNO
1.E	pomorandža ²	0110020	11	1	12
2.E	kruška ³	0130020	11	1	12
3.E	kivi ⁴	0162010	11	1	12
4.E	karfiol ⁵	0241020	11	1	12
5.E	luk ⁶	0220020	11	1	12
6.E	šargarepa ⁷	0213020	11	1	12
7.E	krompir ⁸	0211000	11	1	12
8.E	pasulj ⁹	0300010	11	1	12
9.E	raž u zrnu ¹⁰	0500070	11	1	12
10.E	smeđa (oljuštena) riža, definirana kao riža nakon uklanjanja ljuski od neoljuštene riže ¹¹	0500060	11	1	12
11.E	masno tkivo živine ¹²	1016020	11	1	12
12.E	goveđa jetra ¹³	1012030	11	1	12
13.E	početna i prelazna hrana za odojčad		5+5		10
UKUPNO			142	12	154

¹ Oznake u skladu sa Prilogom 1 Pravilnika o maksimalnom nivou rezidua sredstava za zaštitu bilja na ili u bilju, biljnim proizvodima, hrani ili hrani za životinje (Službeni list CG", br. 21/15 44/15, 34/19 82/20 92/20 /21, 65/23, 89/24 i 116/25) u koji je prenešena: Regulatorna (EC) br. 396/2005 Evropskog Parlamenta i savjeta od 23 February 2005 o maksimalnom nivou rezidua pesticida na ili u bilju, biljnim proizvodima, hrani ili hrani za životinje i dopuni Direktive savjeta 91/414/EEC

² Analiziraju se neprerađeni proizvodi. Ako se proizvod uzorkuje smrznut, prijavljuje se faktor prerade ako je primjenjivo.

³ Analiziraju se neprerađeni proizvodi. Ako se proizvod uzorkuje smrznut, prijavljuje se faktor prerade ako je primjenjivo.

⁴ Analiziraju se neprerađeni proizvodi. Ako se proizvod uzorkuje smrznut, prijavljuje se faktor prerade ako je primjenjivo.

⁵ Analiziraju se neprerađeni proizvodi. Ako se proizvod uzorkuje smrznut, prijavljuje se faktor prerade ako je primjenjivo.

⁶ Analiziraju se neprerađeni proizvodi. Ako se proizvod uzorkuje smrznut, prijavljuje se faktor prerade ako je primjenjivo.

⁷ Analiziraju se neprerađeni proizvodi. Ako se proizvod uzorkuje smrznut, prijavljuje se faktor prerade ako je primjenjivo.

⁸ Analiziraju se neprerađeni proizvodi. Ako se proizvod uzorkuje smrznut, prijavljuje se faktor prerade ako je primjenjivo.

⁹ Analiziraju se neprerađeni proizvodi. Ako se proizvod uzorkuje smrznut, prijavljuje se faktor prerade ako je primjenjivo.

¹⁰ Ako nisu dostupni dostatni uzorci raži, pšenice, zobi ili ječma u zrnu, može se analizirati i cjelovito brašno od raži, pšenice, zobi ili ječma te se prijavljuje faktor prerade.

¹¹ Prema potrebi, može se analizirati i polirana riža u zrnu. Potrebno je prijaviti je li analizirana polirana ili oljuštena riža. Ako je analizirana polirana riža, prijavljuje se faktor prerade

¹² Analiziraju se neprerađeni proizvodi. Ako se proizvod uzorkuje smrznut, prijavljuje se faktor prerade ako je primjenjivo.

Meso se može uzorkovati i u skladu s tablicom 3. Priloga Direktivi 2002/63/EZ.

¹³ Analiziraju se neprerađeni proizvodi. Ako se proizvod uzorkuje smrznut, prijavljuje se faktor prerade ako je primjenjiva

Za sprovođenje Programa monitoringa rezidua pesticida u hrani biljnog i životinjskog porijekla odgovorna je Uprava.

Broj uzoraka iz Tabele 1 ovog programa može se povećati prema sredstvima utvrđenim Programom mjera bezbjednost hrane i hrane za životinje za 2026. godinu, na osnovu mogućeg rizika, naročito u slučajevima povećane potrošnje pojedinih vrsta hrane (turistička sezona, specifični dani za trgovinu - pazarni dan, vjerski praznici) u skladu sa datim parametrima, utvrđenih nepravilnosti i drugo.

Uzorke iz Tabele 1 tačke 13.E uzimaju inspektori za hranu.

Uzorke iz Tabele 1 tač. 11.E i 12.E uzimaju veterinarski inspektori.

Ostale uzorke iz Tabele 1 uzimaju fitosanitarni inspektori.

Troškovi ispitivanja iz Tabele 1, sa poštanskim troškovima nastalim po osnovu ovog programa padaju na teret Uprave.

Ako stranka prilikom uzimanja uzorka zahtijeva nadoknadu vrijednost uzetog uzorka hrane, isti se može fakturisati na račun Uprave, a faktura je jedino validna za plaćanje ukoliko je prati zapisnik nadežnog inspektora o uzetom uzorku na kojem je navedeno da stranka zahtijeva nadoknadu.

Prilikom uzimanja uzoraka inspektor popunjava obrazac za uzorkovanje sa informacijama o uzorku dat na Obrascu 1 koji čini sastavni dio ovog programa, a koji prati uzorak do laboratorije i koji laboratorija prilaže uz izvještaj o ispitivanju koji se dostavlja Upravi.

Tabela 2. Aktivne supstance za ispitivanje u 2026

	Napomena
2,4 - D	Analizira se samo: 2026. u i na narandžama, karfiolu, smeđoj riži i sušenom pasulju 2026
2-Phenylphenol	
abamectin	
acephate	
acetamiprid	
aclonifen	2026: Analizira se samo u i na šargarepi
acrinathrin	
aldicarb	
aldrin i dieldrin	
ametoctradin	
azinphos-methyl	
azoxystrobin	
bifenthrin	
biphenyl	
bitertanol	
boscalid	
bromide ion	2026: Analizira se samo: u i na smeđoj riži
bromopropylate	
bupirimate	
buprofezin	
captan	

carbaryl	
carbendazim i benomyl	
carbofuran	
chlorantraniliprole	
chlorfenapyr	
chlormequat	Analizira se samo: 2026: u i na šargarepi, kruškama, raži i smeđoj riži.
chlorothalonil	
chlorpropham	
chlorpyrifos	
chlorpyrifos-methyl	
clofentezine	
clopyralid	
clothianidin	
copper compounds	
cyantraniliprole	
cyazofamid	
cyflufenamid	
cyflumetofen	
cyfluthrin	
cymoxanil	
cypermethrin	
cyproconazole	
cyprodinil	
cyromazin	Analizira se samo: 2026: u i na krumpiru, crvenom luku i mrkvi.
deltamethrin	
diazinon	
dichlorvos	
dicloran	
dicofol	
diethofencarb	
difenoconazole	
diflubenzuron	
dimethoate	
dimethomorph	
diniconazole	
diphenylamine	
dithianon	Analizira se samo: 2026: u i na kruškama i smeđoj riži.
dithiocarbamates	Analizira se na svim proizvodima osim: karfiol i crveni luk.
dodine	
emamectin benzoate b1a, expressed as emamectin	
endosulfan	
epoxiconazole	
ethephon	Analizira se samo: 2026: u i na pomorandžama i kruškama.
ethion	

ethirimol	
etofenprox	
etoxazole	
ethylene oxide	Analizira se samo: 2026: u i na pasulju (sušenom), raži i smeđoj riži.
famoxadone	
fenamidone	
fenamiphos	
fenarimol	
fenazaquin	
fenbuconazole	
fenbutatin oxide	Analizira se samo: 2026: u i na pomorandžama i kruškama
fenhexamid	
fenitrothion	
fenoxycarb	
fenpropathrin	
fenpropidin	
fenpropimorph	
fenpyrazamine	
fenpyroximate	
fenthion	
fenvalerate	
fipronil	
flonicamid	
fluazifop-p	Analizira se samo: 2026: u i na karfiolu, sušenom pasulju, krompiru i šargarepi
flubendiamide	
fludioxonil	
flufenoxuron	
fluopicolid	
fluopyram	
flupyradifurone	
fluquinconazole	
flusilazole	
flutriafol	
fluxapyroxad	
folpet	
formetanate	
fosetyl-al	
fosthiazate	
glufosinate ammonium	
glyphosate	
haloxyfop including haloxyfop-p	Analizira se samo: 2026. u i na pasulju
hexaconazole	
hexythiazox	
...	

imazalil	
imidacloprid	
indoxacarb	
iprodione	
iprovalicarb	
isocarbophos	
izoprotiolan	Analizira se samo u i na smeđoj riži 2026.
kresoxim-methyl	
lambda-cyhalothrin	
linuron	
lufenuron	
malathion	
Malein hidrazid	2026:Analizira se samo u i na crvenom luku i krompiru
mandipropamid	
mepanipyrim	
mepiquat	Analizira se samo: 2026. u i na kruškama, raži i smeđoj riži;
metaflumizone	
metalaxyl and metalaksyl-m	
methamidophos	
methidathion	
methiocarb	
methomyl	
methoxyfenozide	
metrafenone	
monocrotophos	
myclobutanil	
nicotine	Analizira se samo: 2026. na crvenom luku i krompiru.
omethoate	
oxadixyl	
oxamyl	
oxydemeton-methyl	
paclobutrazole	
parathion methyl	
penconazole	
pencycuron	
pendimethalin	
permethrin	
phosmet	
pirimicarb	
pirimiphos-methyl	
prochloraz	
procymidone	
profenofos	
propamocarb	Analizira se samo: 2026 u i na šargarepi, karfiolu, crvenom luku i krompiru;
proprazole	

propiconazole	
propyzamide	
proquinazid	
prosulfocarb	
prothioconazole	Analizira se samo: 2026. u i na šargarepi, crvenom luku, raži i smeđoj riži
pyraclostrobin	
pyridaben	
pyridalyl	
pyrimethanil	
pyriproxyfen	
quinoxifen	
spinosad	
spinetoram	
spirodiclofen	
spiromesifen	
spiroxamine	
spirotramat	
sulfoxaflor	
tau-fluvalinate	
tebuconazole	
tebufenozide	
tebufenpyrad	
teflubenzuron	
tefluthrin	
terbuthylazine	
tetraconazole	
tetradifon	
thiabendazole	
thiacloprid	
thiamethoxam	
thiodicarb	
thiophanate-methyl	
tolclofos-methyl	
triademefon	
triadimenol	
triazophos	
Triciklazol	2026: Analizira se samo u i na smeđoj riži.
trifloxystrobin	
triflumizole	
triflumuron	
vinclozolin	
zoxamide	

Tabela 3. Aktivne supstance za ispitivanje u hrani životinjskog porijekla u 2026.

	Napomena
aldrin i dieldrin	
bifenthrin	
chlordan	

Chloroane	
chlormequat	Analizira se samo: 2026. na goveđoj jetri
chlorpyrifos	
chlorpyrifos-methyl	
copper compounds	
cypermethrin	
DDT	
deltamethrin	
diazinon	
endosulfan	
famoxadone	
fenvalerate	
fipronil	
glufosinate ammonium	
glyphosate	
heptachlor	
hexachlorobenzene	
hexachlorocyclohexane (HCH, Alpha-Isomer)	
hexachlorocyclohexane (HCH, Beta-Isomer)	
lindane	
mepiquat	Analizira se samo: 2026. na goveđoj jetri;
methoxychlor	
parathion	
pendimethalin	
permethrin	
pirimiphos-methyl	

Sredstva za sprovođenje ovog programa u opredijeljena su Budžetom Crne Gore za 2026. godinu, Organizacioni kod 41107 (Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove), Program 16 002 (Poljoprivreda), Potprogram 16 002 005 (Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarni poslovi), Aktivnost 16 002 005 002 (Monitoring bezbjednosti hrane).

Ovaj program objaviće se u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 04-309/26-7313/1

Podgorica, 30. aprila 2026. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

Obrazac 1 (Obrazac za uzorkovanje sa informacijama o uzorku)